

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LOTERIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1661 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-1184 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1913(2)“ DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl nepriimtų (nurodyti motyvai) pastabų ir pasiūlymų
<p>Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-12-07 raštas Nr. (4.6-82Mr)-3-5046</p>	<p>1. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos teisėkūros įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintais teisėkūros tikslingumo, proporcingumo ir efektyvumo principais, atsižvelgdami į Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, III skirsnio 9 punktą, kuriame numatyta įgyvendinti tvarios teisėkūros principą („teisės aktų projektus rengti siekiant, kad konkretūs įstatymai būtų keičiami kuo rečiau ir ne dažniau nei kartą per metus, griežtai reikalaujama pagrįsti siūlomus pakeitimus ir įvertinti jų poveikį“) ir įvertinę tai, kad 2019 m. gruodžio mėnesį Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo Nr. IX-1661 pakeitimo įstatymą Nr. XIII-2598 (toliau – įstatymas), kuriuo buvo pakeistas loterijų reguliavimas, kuris įsigaliojo 2020 m. gegužės 1 d ir, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerija, vadovaudamasi įstatymo 2 straipsnio 13 dalimi, šiuo metu atlieka įstatymo <i>ex post</i> vertinimą, siūlome nepritarti Projektui ir tik įvertinus gautus <i>ex post</i> vertinimo rezultatus,</p>	<p>Neatsižvelgta. Nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo Loterijų įstatymo nuostata¹, kuria draudžiama loterijų organizatoriams, loterijos bilietų platintojams ir jų darbuotojams skatinti asmenis dalyvauti loterijose, siūlant jiems įsigyti loterijos bilietus jų platinimo vietose. Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo Nr. IX-1661 28 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1184 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-1913(2) (toliau – Įstatymo projektas) siūloma nustatyti draudimą skatinti dalyvauti interneto ryšio loterijose, tokiu būdu pakeitimais siekiama nuoseklaus Loterijų įstatymo nuostatų taikymo nepriklausomai nuo loterijos bilietų platinimo būdo. Finansų ministerijos atliekamas Loterijų įstatymo galiojančio teisinio reglamentavimo <i>ex post</i> vertinimas neapima vertinimo pagal loterijų platinimo būdus, todėl šio vertinimo pagrindu rengiamoje išvadoje neteikiama nuomonė dėl loterijų teisinio reglamentavimo nuostatų taikymo nuoseklumo.</p>

¹ Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo Nr. IX-1661 28 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1184.

	prireikus, tikslinti nustatytą reguliavimą.	
	2. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekte taip pat nėra įvertinta, kokią neigiamą poveikį tai padarytų kitiems susijusiems verslams, pavyzdžiui, žiniasklaidos sektoriui.	Atsižvelgta iš dalies. Nutarimo projektas papildytas siūlymu įvertinti Įstatymo projektu siūlomo teisinio reglamentavimo poveikį loterijų ir kitiems susijusiems verslams ir atitinkamai papildyti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą. Pažymėtina, kad nei Įstatymo projektu, nei Nutarimo projektu nesiūloma drausti loterijų reklamos. Atsižvelgus į Nutarimo projekte išdėstytus pasiūlymus dėl Įstatymo projekto tobulinimo, t. y. atskirti aktyvius įtikinėjimo veiksmus nuo leidžiamos skelbti reklamos ir aiškiai juos reglamentuoti bei nustatyti, kad televizijos žaidimas nelaikytinas priemone, skatinančia dalyvauti loterijose, neigiamo poveikio žiniasklaidos sektoriui teisinio reglamentavimo pakeitimas neturės arba jis bus minimalus. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo nuostatomis, azartinių lošimų reklama yra draudžiama, išskyrus įstatymu nustatytas išimtis, tačiau azartinių lošimų reklama išlieka labai matoma, ypač internetinėje erdvėje.
	3. Įvertinus tai, kad Nutarimo projektu yra siūlomas griežtesnis reguliavimas, nei siūlomas reguliavimas Projekte, ir nėra detalai paaiškinta, kokią įtaką verslo subjektams turės siūlymas drausti skatinti dalyvauti loterijose, neatsižvelgiant į loterijos bilietų platinimo būdą, t. y. ar loterijos bilietai platinami per tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalus, ar interneto ryšiu, ar telefono ryšiu, taip pat į tai, kokią rinkos dalį sudaro konkretus loterijos bilietų platinimo būdas, siūlome Nutarimo projektą papildyti argumentais, kodėl griežtesnis reglamentavimas yra būtinas ir, ar šis reguliavimas yra proporcingas.	Neatsižvelgta. Siūlymas drausti skatinti dalyvauti loterijose, neatsižvelgiant į loterijos platinimo būdą, grindžiamas vienodų konkurencinių sąlygų visiems loterijų rinkos dalyviams užtikrinimu. Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas, Nutarimo projektas buvo pateiktas išvados gauti Konkurencijos tarybai. Institucijos ekspertiniu vertinimu siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas leistų išvengti ūkio subjektų diskriminacijos. Priešingu atveju – tam tikrai ūkio subjektų grupei taikant griežtesnį reglamentavimą – šie ūkio subjektai atsidurtų mažiau palankioje padėtyje, siekdami konkuruoti rinkoje. Be to, teiginys, kad Nutarimo projektu siūlomas griežtesnis teisinis reguliavimas, nei siūlomas Įstatymo projekte, nėra pagrįstas ir teisingas. Priešingai, Nutarimo projektu siūloma atsakyti absoliutaus informacijos skleidimo draudimo ir nustatyti loterijų sektoriui pritaikytus reikalavimus bei šiuos reikalavimus taikyti nuosekliai visiems loterijų platinimo būdams.
Lietuvos loterijų asociacijos 2022-12-01 raštas Lietuvos verslo	1. Nutarimo projekte pateikiamos rekomendacijos prieštarauja valstybės politikos lošimų ir loterijų srityje principams	Neatsižvelgta. Azartiniai lošimai ir loterijos priskiriami tai pačiai ekonominės veiklos rūšiai „Azartinių žaidimų ir lažybų organizavimo veikla“ (92) pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Atsižvelgiant į galimas neigiamas socialines ir finansines pasekmes žaidėjui ir (ar) lošėjui, ši veikla valstybės nėra skatintina, o jos ribojimai grindžiami tokiais bendrojo intereso pagrindais kaip

<p>konfederacijos ir <i>Investors' Forum</i> 2022-12-01 raštas</p> <p>Lietuvos darbdavių konfederacijos 2022-12-02 raštas Nr. A-22-12-049</p> <p>Interneto žiniasklaidos asociacijos 2022-12-02 raštas</p>		<p>vardotojų interesų apsauga, pinigų plovimo, sukčiavimo, nukreipto prieš vartotojus, ir piliečių skatinimo pernelyg išlaidauti dalyvaujant loterijose ar lošiant prevencija ir pan. Būtent vadovaujantis šiais pagrindais galiojančiuose teisės aktuose nustatyti skirtingi reikalavimai ir ribojimai loterijų ir nuotolinių bei antžeminių lošimų organizatoriams. Tačiau naujoms technologijoms sparčiai žengiant į priekį, loterijų ir lošimų rinkoje atsiranda (siūlomi) naujų produktų, kurie savo techniniais sprendimais, turiniu, vizualizacija asimiliuojasi ir gali būti ypatingai paveikūs ir patrauklūs vartotojui. Todėl siekiant apsaugoti vartotoją, ypač pažeidžiamiausias visuomenės grupes, teisinis reguliavimas yra peržiūrimas.</p>
	<p>2. Loterijos, kurių bilietai platinami interneto ryšiu, nekelia rizikos juos perkantiems žaidėjams</p>	<p>Neatsižvelgta. Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) savo antikorupcinio vertinimo išvadose² dėl azartinių lošimų ir loterijų srities teisinio reglamentavimo nurodė, kad kai kurios nuotoliniu būdu – internetu – vykdomos loterijos savo turiniu panašios į lošimą lošimų automatu. Vadovaujantis Azartinių lošimų įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 2 punktu, B kategorijos automatas – riboto laimėjimo automatas, kuriame didžiausia statoma suma – 0,5 euro, vieno lošimo laimėjimas negali būti daugiau kaip 200 kartų didesnis už statomą sumą, o vieno lošimo trukmė ne trumpesnė kaip 3 sekundės, kad apsaugotų asmenis nuo greitų ir didelių statymų bei pralošimų. Tačiau kai kuriose loterijų organizatorių interneto svetainėse galima įsigyti neribotą skaičių momentinės loterijos biletų, o žadami laimėjimai gali būti net keliasdešimt kartų didesni už statomą sumą, t. y. įsigyjamo loterijos bilieto vertę. STT vertinimu, dėl skirtingo teisinio reguliavimo gali būti neužtikrinama efektyvi loterijų ir azartinių lošimų organizatorių veiklos priežiūra ir sudaromos nevienodos sąlygos iš esmės toje pačioje srityje veikiantiems subjektams (nuotolinių loterijų ir lošimų organizatoriams), o tai, be kita ko, laikytina ir papildomu korupcijos rizikos veiksniu. Be to, STT ne kartą atkreipė Finansų ministerijos, Vyriausybės ir Seimo dėmesį į tai, kad vis dar nėra nustatyti azartinių lošimų ir loterijų reklamos apribojimai ar draudimai (pavyzdžiui, iššokančios vos atsidarius interneto svetainę ir visą</p>

² 2021 spalio 5d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-7364 (2.1.1 pastaba)

	<p>turinį uždengiančios reklamos) populiariausiuose interneto portaluose, prieinamuose bet kokio amžiaus žmonėms, socialiniuose tinkluose³. Atsižvelgus į Nutarimo projekte išdėstytus pasiūlymus dėl Įstatymo projekto tobulinimo, t. y. atskirti aktyvius įtikinėjimo veiksmus nuo leidžiamos skelbti reklamos ir aiškiai juos reglamentuoti, loterijų reklama taptų mažiau paveiki ir bent iš dalies atlieptų STT rekomendacijas.</p>
3. Dėl tvaraus teisėkūros proceso	<p>Neatsižvelgta. Atkreiptinas dėmesys, kad Seimo nariai, vadovaudamiesi Seimo statuto 9 straipsniu, turi teisę rengti ir teikti Seimui svarstyti įstatymų bei kitų teisės aktų projektus, taip pat teikti pasiūlymus dėl įstatymų, kurie turi būti svarstomi Seime. Vyriausybė (Finansų ministerija) nėra Įstatymo projekto rengėja, tačiau, atsižvelgdama į Seimo valdybos sprendimą, teikia išvadą dėl jo.</p>
4. Dėl reglamentavimo taikymo platesne apimtimi, nei siūloma Įstatymo projekte, nepagrįstumo.	<p>Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktą pastabą, Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Konkurencijos tarybai. Pateiktoje išvadoje nurodoma, kad:</p> <p>1) priimant sprendimus dėl Įstatymo projekte numatomo teisinio reglamentavimo, visais atvejais turėtų būti pasirenkamos tokios nuostatos, kurios nediskriminuotų jokios rinkoje veikiančios ūkio subjektų grupės (pavyzdžiui, ūkio subjektų, vykdančių interneto ryšio loterijas, ūkio subjektų, platinančių loterijos bilietus fizinėse pardavimo vietose ar kt.) ir neapsunkintų tokios ūkio subjektų grupės galimybių konkuruoti rinkoje;</p> <p>2) siūlymas Įstatymo projekte numatytą teisinį reglamentavimą taikyti neatsižvelgiant į loterijos bilietų platinimo būdą leistų išvengti ūkio subjektų diskriminacijos. Priešingu atveju – tam tikrai ūkio subjektų grupei taikant griežtesnį reglamentavimą – šie ūkio subjektai atsidurtų mažiau palankioje padėtyje, siekdami konkuruoti rinkoje.</p> <p>Be to, STT antikorupcinio vertinimo išvadose ne kartą yra pabrėžusi, kad situacija, kai papildomi kontrolės mechanizmai nustatomi tik daliai tam tikro sektoriaus ūkio subjektų, yra ydinga antikorupciniu požiūriu.</p>
5. Dėl poveikio susijusiems verslams vertinimo	<p>Atsižvelgta iš dalies. Argumentai pateikti prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2 pastabos.</p>

³ 2021 m. birželio 22 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-4788; 2019 m. liepos 30 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr.4-01-6791.

	6. Išvada turi remtis Loterijų įstatymo <i>ex post</i> vertinimo rezultatais	Argumentai pateikti prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 1 pastabos.
